

SLOVENSKI NAROD.

Izhaia vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike.

Inserat: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglaševanja do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupički in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Ženitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafeva ulica št. 5, Ljubljana — Telefon št. 304.

Dr. Niko Zupanič:

Naša železna valuta.*

Eppur si muove! so radostno vzkliknili iskreni Jugosloveni v po-nedeljek zvečer, dne 24. oktobra 1921. In vendar je Jugoslavija naše solnce, okoli katerega se vrte centri petalno vsi planeti naših strank in plemen. Momenti skupne nevarnosti grade na eni strani zlate mostičke zablodam na drugi strani pa, nudijo državnikom dobrodošel povoc in oporo za potrebne akcije.

Kaka kumulacija veselih dogodkov za zvestega kronista: najprej v soboto 22. okt. 1921 znamenit govor rektora dr. Kreku prigodom zapri-sege na univerzi, a slediče ponede-ljek kar dve presenečeniji. Dopoldne slovesno vstoličenje novega ljubljanskega župana, a zvečer im-pozantna demonstracija vseh slovenskih strank proti najnovejši habsburški opereti z aeroplonom. Priznati moramo našim socijalistom da vodijo zadnji čas prav realno in zrelo politiko. Ta simpatična in top la domislica: prezentirali niso za župana kakega vojnega dobičkarja, ampak jugoslovenskega dobrovoljca iz albanskih gora, dr. L. Periča, ki je v bratski ljubezni in s puško na rami doživel nepopisljivo grozo-to svetovne vojne.

Separatizem kopni kakor naš zadnji oktoberski sneg, alogizem in čustvenost vojne psihoze se umika ta zdravemu razumu in hladnemu računu. Naš separatizem enači hi-sterijski: čim manj se mu posveča ne-gativne ali pozitivne pozornosti, tem hitreje gine. Kot psihologi pa tudi ne smemo prezreti nevarnosti negativne sugestije prepovedane-gradu, neprestana grožnja in prepo-ved rodi nasproten učinek.

Možgani so se odvzeli in že-đel je delovali zdrav razum prepro-stega kmeta in delavca. Čemu bi ob-deloval polje in popravljaj hišo, če ne vem, da mi ga za jutri potepta je ne zaže sovražnik? Ce ne vidim zanesljivega obrambnega zidu, ze katerim mirno spim in mirno uži-vam sadove svojega znoja? Točn je reagiral ljudski instinkt na Kar-lov puč z soglasnim klicom: Puško na ramo marširajmo! Naš edini za-nesljivi obrambni zid je sezidan iz pušk in topov, naša edina in zane-sljiva obramba je močna armada.

In tako ostane še dolgo časa, če prav vsi čutimo da tako ni pravilno

* Izvajanja g. pisca so zanimiva, vredna pozornosti, vendar pa se že njimi ne moremo strinjati, ker smo mnemena, da bi volilni sistem, kakršnega ima v mislih g. avtor, vendar le docela izigral demokratski prin-cip. — Uredništvo.

Karel Havliček - Borovský:

Tirolske elegije.*

L
Sveti, mesec, taho, taho
skozi gosti mrak!
Mar ti Brixen ne ugaja?
Oj, ne bodi tak!

Oj ne beži, postoj malo,
ne odhajaj spat,
jaz bi vsaj trenutek s tabo
disputiral rad.

*) V noči s 15. na 16. decembra 1921. Je ob 2. po polnoči avstrijska policija prišla po Havlička, ki je takrat prebival doma v Nem. Brodu. V naglici se je moral obleči in se odpeljati s komisarjem in orožnikl, ne da bi vedel kam. Po dolgi vožnji — skoraj ves teden — so dospele v Brixen; tu je preživel Havliček več ko tri leta v izgnanstvu. Svoj čas si je kralil s satiro: v to dobo spadelo tri najboljše njegove satire: »Kralj Laura«, »Tirolske elegije« in »Krat sv. Vladimira«. Njegovi izbrani spisi, epigrami in satire izidejo v slov. prevodu v »Češki knjižnici«.

Nisem domačin, to vidiš,
tuje sem v tem kraju:
več, da nisem streu und bledere,
tu sem le na vaji.

II.

Jaz sem iz krajev muzikantov,
tam igral sem bas,
dunajsko gospodo v spanju
motil je moj g'as.

Da bi enkrat v težkih časih
odpolila vsaj,
prišel pome je s kocijo
v noči polica!

Komač dva je po polnoči,
en četr na tri,
polica mi v sobo skoči,
»Dober dane žell.

S policajem je orečnik
in ves aparat,
vsi v paradi, cof na kordi
in ovratnik zlat.

Vstanite, gospod redaktor!
Nismo kakšen tat,
dasi v noči gremo v hišo,
mi smo le urad.

Vsa gospoda vas pozdravlja
z Duna'a lepo.
Gospod Bach po vas vprašuje,
glejte pismo to... .

Vljudnost moja je navada,
vsak gost mi je drag.
Pardon, s'vana komisija,
saj sem skoraj nagle.

Toda Džok, moj črni buldog,
ta je grobajan,
on pozna svoj »habes corpus«,
ker je Angličan.

Skoraj da bi bil prestolip
slavni paragraf,
ker spod postelje zaljal
je v urad: haf, haf! . . .

Vrgel zakonik državni
sem mu med smeti,
s tem sem ga povsem ukrotil,
že zavilil ni.

III.
Državilan, redu navajen.
— bil je zimski čas —
sem obček nogavico,
ker je zunaj mraz.

Potem pismo sem prečital,
kolikor to zaam,
kdo zna vsaj uradno nemško,
čitaj si ga sam.

Bach mi piše, da ni dober
zame češki zrak,
da je treba izpremembo,
ker je protofak.

Da na Češkem je seporso,
pod seporo blad,
da su zdravje je nevarno,
ker je velik smrad.

Da pošilj mi kočijo,
da bi kam odšel,
in da s slavnou komisijo
vse je oskrbel.

In zato posilj s kočijo
je žandarjev par,
če bi hotel odkloniti
tak kraljevski dar.

IV.
Kaj se hoče, ko od nekdaj
moj je občak,
da vse sprejemem, kar mi nudi
s flito polca!

Uredništvo »Slov. Naroda« Knafeva ulica št. 5, Ljubljana — Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisano in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

Posamezna številka stane 50 par = 2 kroni.

V inozemstvu 65 par = K 2.60.

Poštnina plačana v gotovini.

Slovenški Narod velja v Ljubljani in po podi:
V Jugoslaviji:
celoletno naprej plačan . K 300—
polletno 150—
3 mesečno 75—
1 25—
Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročinska doplačila.

V inozemstvu:
celoletno K 480—
polletno 240—
3 mesečno 120—
1 40—

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročino vedno po nakaznic.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Kadar dobi Jugoslavija svoj pravi in potreben volilni sistem in izvede ž njim svojo jedinstveno in go-

spodarsko konsolidacijo, takrat še le se izpremeni naša »železna valuta« tudi v zlato.

Karl Havliček Borovský.

Pred sto leti se je narodil češko-slovenški narod v Borovi pri Pri-bislavi genijalem mož: novinar, pesnik, pisatelj in politik Karel Havliček. Zval se je po rojstnem kraju Borovska.

Na raznih šolah je spoznal potuj-tevralni sistem avstrijskega nemštva ter se je odločil, še kot deček, da se posveti ves delu za svobodo češkoslovenškega naroda. Misil je, da bo za politično in kulturno svobodo svojega naroda najuspešnejša deloval kot duhovnik. Vstopil je torej leta 1840. v bogoslovje. Toda takoj je spoznal, da je hierarhijska sebična deklara Rima in Dunaja, zato je že leta 1841. izstopil.

Nato je sklenil, da postane žurnalist. Da bi si pridobil najširše slovansko duševno obzorje, je odpotoval na Rusko. Toda ondaj je spoznal grozoto in gnilobo ruskega absolutizma in tudi apatijo ruskega naroda.

Ko se je vrnil, je leta 1846. na vzpodbudo Palackega prevzel uredništvo nadružnih Pražských Novic, ki so postale prvi politični časopis češkega naroda. Pisal je pogumno, kakor ni pisal še noben češki novinar. A ščitil ga je cenzor — Pavel Safrárik! Toda Metternichova policijka roka se je že iztezala po njem. Tedaj je izbruhnila revolucija v Parizu, nato v Berlinu, na Dunaju, v Pragi, v Ljubljani ... revolu-cija leta 1848! Havliček se je ustanovil svoj dnevnik »Narodni noviny«, ki je izhajal od 4. aprila 1848 do 18. januarja 1850. Takrat se je vrnil absolutozmu pod novim cesarjem Francem Jožefom in Havliček dnevnik je bil uradno ustavljen. Ker ni smel izdajati novega dnevnika niti v Pragi, niti na Dunaju, se je preselil v Kutno horo ter začel ondaj izdajati tedenik »Slovan« (od 8. maja 1850 do 14. avgusta 1851). Potem ni smel javno pisati več.

Za leta 1848. meseca junija je bil Havliček kot upornik zaprt, a rešil ga je iz ječa narod. Pri volitvah je bil namreč izvoljen naenkrat v petih volilnih okrajih. Odšel je z Riegrom v dunajski parlament, a zaradi novih revolu-cionarnih izgredov sta moral pobegniti. Dne 4. marca leta 1849. je bila oktroirana zloglasna ustanava in Havliček se je poslej boril proti njej kot urednik.

Članki iz te dobe v »Narodnih Novinah« in kasneje v »Slovanu« so bili najajalnejši dokazi Havličkove temeljito politične omike in vseobsegne kulturnega obzorja. Pisal je krasen ja-zik, brillantan slog. Bil pa je tudi oster, neusmiljen, odkritovaren in hladno preudaren kritik. Havliček je zaključil idilično dobo češke politike in je otvoril epohu realistične.

Rogal se je rodoljubarstvu, ki za narod le vzdihuje, le govoranči, pleše, poj, igra teater in sentimentalno pesnikuje. Zahteval je trenutna, pozitivna dela za narod. Zato se je boril za višji nivo češkega slovstva in za višje razumevanje rodoljubija. Dolgo so ga smatrali

člani sv. pisma, ki nanje prizegajo danes in bodo prizegali še sto let. Havliček živi in njegove dela ni konec niti v grobu!

Havliček je bil prvi češki novinar, trezne, realistične smeri, plamteč, a vedno prevdaren rodoljub, svobodomislec, govoranč, frazarstva, Minavstva, kleoplatzstva, sovražnik klerikalizma in absolutizma. Svoboda in kultura sta bili geslo njegovemu delu. Njegove se-tire in njegovi epigrmi žive večno aveni in resnični. Neruda in Mařák ste-nataljevala češko leposlovje v njegovi smeri, in Mařák je njegov politični dedič. Havličkova načela so veljavna še danes, za Čehov in za nas.

V proslavo njegovega 100letnega pri-našamo prevod dr. Iv. Laha iz Havličkovih »Tirolskih elegij«.

Zbirajte znamke

za

Jugoslovensko Matico!

V.

Mesec, oh, saj dobro ženske
tudi ti poznas,
kakor moški, križe ž njimi
tudi ti imas.

Ti ločitve bridle priča
bil si mnogokrat,
boli poznas trenutke take
nego literat.

Mati, žena, sestra, hčerka
stale so okrog,
plakale so, da vso hišo
je napolnil jok.

Jaz sicer sem star Kazak že,
vajen težkih dni,
vendar takrat so stopile
solze mi v oči.

Pa pomaknil svojo kučino
malo sem na stran,
da bi policaj ne videl
moj obraz solzan.

Straža je med tem v špalirju
stala poleg vrat,
da izgleda vse kraljevsko
kot veli urad ...

Politične vesti.

= Seja načelstva JDS v torek dne 1. novembra t. l. odpada.

= Narodni kralj z mednarodno slavo. O tem predmetu je predavala v Spilu pisateljica Izidora Sekulić, ki je podala zanimive slike iz notranjega življenja našega pokojnega kralja Petra, ki je bil pravi kmetski vladar toda v večji meri domačin nego vladar v državi. Noben kralj ni še zaslužil naziva imenitnega razven carja Lazaria in Petra Osloboditelja. Bil je fanatičen junak svoje dobe, nosilec narodne ideje, triumfator narodne zmage in narodne ujedinjenja. S svojim delom si je zaslužil mednarodno slavo, ker je kot od naroda izvoljen drugi vladar v noben borbo do končne zmage in zagotovil jugoslovenstvu ne samo pristojno, ampak tudi čestno mesto v mednarodni svetovni politiki.

= Beg črnogorskog komunista. Iz Cetinja poročajo, da zasledujejo odmetnika dr. Vukovića in njegovega omladincem in seljaki. Sedaj poročajo, da se nahaja v bližini Cetinja in da je v njegovih četih samov dejet. Svoječasno je imel okoli 100 sovjetskih razbojnikov. Tudi od tu so ga izgnali in pravijo, da beži proti Reki. Brez dvoma skuša priti v Skader, kjer bo gotovo našel zavetišče. Prijeti nje govi tovariši se obnašajo zelo, držno pred preiskovalnim sodnikom in pred policijo ter energično zagovarjajo svoje komunistične ideje. Dr. Vukašin Marković je živel precej časa v sovjetski Rusiji, kjer sta ga Ljuben in Trockij pošiljala na razna mesta Rusije z raznimi misijami. Marković se načrtoval obnoviti vladu v reda. Obremem se občinski svet razhljuje vladu za to, da je nastopila energično proti zločinskemu poizkušu razcesarja Karla, motiti mir in mirni razvoj držav in narodov, ki sta zajamčena po versailleski in trianonski mirovni pogodbi.

= Romunija proti Madžarski. Celkupna romunska javnost je proti Habsburžanom in proti Madžarski. Cesarsko zahvale energično akcijo, ki bo končno veljavno odstranila madžarsko-habsburško nevarnost. »Universal« pozdravlja, da bo romunska vlada v tem vprašanju sodelovala v popolnem sproznamu z veliko in malo entiteto. »Indreptarec«, vladni list, pa pravi, da je bila Karlova avantura nasilen akt Madžarske, ki je htela uničiti trianonsko mirovno pogodbo. Romunija bo v sporazumu z Jugoslavijo in Češkoslovaško storila vse, da se onemogočijo intrige nemirnih sosedov.

= Ujednjenje češkoslovaških komunistov. Od 30. oktobra do 3. novembra se vrši v Smichovu ustavnostni kongres redinjenih komunističnih strank na Češkoslovaškem.

= Grof Karolyi o dogodkih na Madžarskem. Iz Splita javlja: Urednik »Nove Dobec« je grof Karolyi, ki je bil od sedanja madžarske vlade prognan, podal daljšo sliko o dogodkih in političnem položaju na Madžarskem. Gledo političnega režima se je izjavil sledete: »Sam s tem, da uvede Madžarska demokratičen in iskren republikanski režim, mora dobiti zaupanje male antante ter s tem dosegči mnoge realne politične in gospodarske koristi. H konču je Karolyi rekel, da je ogromna večina prebivalstva na Madžarskem nasprotva Habsburgovcem, dočim so na njihovi strani samo plemstvo, generali in visoki klerus. To je razumljivo, ker morejo ti stanoviti samo v monarhiji obdržati svoj fevdalni sistem in svoja bogastva.«

= Grof Karolyi o dogodkih na Madžarskem. Iz Splita javlja: Urednik »Nove Dobec« je grof Karolyi, ki je bil od sedanja madžarske vlade prognan, podal daljšo sliko o dogodkih in političnem položaju na Madžarskem. Gledo političnega režima se je izjavil sledete: »Sam s tem, da uvede Madžarska demokratičen in iskren republikanski režim, mora dobiti zaupanje male antante ter s tem dosegči mnoge realne politične in gospodarske koristi. H konču je Karolyi rekel, da je ogromna večina prebivalstva na Madžarskem nasprotva Habsburgovcem, dočim so na njihovi strani samo plemstvo, generali in visoki klerus. To je razumljivo, ker morejo ti stanoviti samo v monarhiji obdržati svoj fevdalni sistem in svoja bogastva.«

= Namestnik italijanskega beogradskoga poslanika o Karlu. »Agricola Tagblatt« pričebuje pogovor z g. Simontejem, namestnikom Italij. beogradskoga poslanika. Simonte je izjavil, da smatra Karlovo avanturo za končano. Italija zastopa dosledno stališče male antante. Solidarnosti male antante se je zahvaliti, da je ostal Karlov povratak brez uspeha. Krizo z Madžarsko je smatrati za dovršeno. Glavno delo je pri kraju in konferenca v Portorose more mirno pričeti svoje delo.

= Italijansko-madžarska pogoda in Jugoslavija. »Agencija Havas« izjavlja, da se v merodajnih krogih demonta kakoršnaki pogoda med Italijo in Madžarsko gleda vzpostavitev Karla IV. in da ne obstoji nobena pogoda z Italijo, ki bi bila proti kaki trejeti državi.

= Italijanska machiavellistična politika napram naši državi. »Srpska Riječ« piše v članku »Latinie v Italiji«: Latinska katolička in papeška Italija podpira arnautske tolpe proti nam. Italijani ne pomagajo katoliškim Mirenditom, ki so jim po veri bližji, ker njihov memorandum, poslan svetu Zvezni svetovni narodov, zadostno karakterizira njihovo nacionalno in človečansko zavest in izključuje, da bi Italija našla pri njih teren za svojo machiavellistično politiko. Smer Italijanske razdiralne politike je našel svoj pravec v vrstah tiranske vlade. Trik, ki ga namerava izvesti Italija, more imeti za posledico usodepolne zapletljaje, ki bi ne bili v interesu evropskega miru, tem manj v zori na razmere na Madžarskem, v

VI.

Rog odmeva — voz ročna, k Iglati hiti, straža pazi, da z voza se kaj ne izgubi.

■ vrha cerkvica borovska kaže stolpič svol, čez gozdove me pozdravlja: »Si ti, dragi moj?«

Tu ti zbilja je tokia, tu si krčen bil, ministrat vikariju si se tu učil.

Toda šel si težkih skulenj iskat v daljni svet, da bi narodu pokazal k pravi poti sled.

Trideset je let od takrat, pomni, dragi moj? A povel, kdo zdaj po costi vozi se s teboj!?

VII.

Tam pri Iglati sem misil: »Spielberg bo moj doma — a za Lincem sem ugibal: »Na Kufsteinu bome...«

Avtstriji in Gorenji Štamji. List omenja italijansko aspiracijo na našem morju in teror, ki ga izvaja Italija nad našimi neosvobojenimi brati ter nadaljuje: vse to so temni izgledi, ki nam nalačajo previdnost in uvidevnost in ki bi moral diktirati Evropi malo več obzira napram ljudem, ki so se skoni stoljetia borili za svojo svobodo.

= Obljetnica rojstva češkoslovaške republike. Iz Prage poročajo: Vsi listi pišejo o treti obletnici 28. oktobra, rojstnega dne samostalne češkoslovaške republike. »Češkoslovaška Republika piše med drugim: Tega državnega dne se ne smemo spomniti s besedami, temveč na drug način. Naša republika mora kljub dobrim voljim varovati mir do ekrajnosti biti pripravljena na obroženo intervencijo, kako bi to kategorično zahtevala njenu varnost. — Razglas, ki ga je izdal župan glavnega mesta Praga dr. Baxa, veli med drugim: Izrazamo svoje veselje o imenovanju nova vlade, ki naj bo vladala in reda. Obremem se občinski svet razhljuje vladu za to, da je nastopila energično proti zločinskemu poizkušu razcesarja Karla, motiti mir in mirni razvoj držav in narodov, ki sta zajamčena po versailleski in trianonski mirovni pogodbi.

= Romunija proti Madžarski. Celkupna romunska javnost je proti Habsburžanom in proti Madžarski. Cesarsko zahvale energično akcijo, ki bo končno veljavno odstranila madžarsko-habsburško nevarnost. »Universal« pozdravlja, da bo romunska vlada v tem vprašanju sodelovala v popolnem sproznamu z veliko in malo entiteto. »Indreptarec«, vladni list, pa pravi, da je bila Karlova avantura nasilen akt Madžarske, ki je htela uničiti trianonsko mirovno pogodbo. Romunija bo v sporazumu z Jugoslavijo in Češkoslovaško storila vse, da se onemogočijo intrige nemirnih sosedov.

= Ujednjenje češkoslovaških komunistov. Od 30. oktobra do 3. novembra se vrši v Smichovu ustavnostni kongres redinjenih komunističnih strank na Češkoslovaškem.

= Karlov moralni in politični samomor. »Petit Parisien« pričuje režime s svojega budimpeštanskega dopisnika z grofom Bethlenom, ki je izjavil, da pomeni poskus novega državnega prevrata na Madžarskem za Karla moralen in politični samomor. Karlov je izgledi na madžarski prestol niso bili nikdar posebno veliki, po zadnjem poskusu pa ostane Karlovo upanje popolnoma brezpredmetno.

= Slovaški komunisti proti madžarskim intrigam. Iz Košice poročajo, da je sklenila slovaška komunistična stranka, da bodo komunisti v slučaju nevarnosti na razpolago vladu za obrambo slovaške integracije.

= Ustavljeni madžarski listi na Slovaškem. Iz Bratislave poročajo, da je ministrstvo za Slovaško ustavilo za nedoljem čas »Népkarakter« v Bratislavi in »Az Uisage« v Košicah, ker so imeli uredniki teh listov zvez z inozemsko politiko.

= Zenitev bolgarskega kralja. Presbiter poroča iz Bukarešte: Uradno se naroča, da so vesti o nameravani ženitvi kralja Borisa z romunsko prinčesino Marijo tendenčno izmišljene in brez vsake podlage.

= Antanta in nemški protest proti odločitvi glede Slezije. Kakor poroča »Petit Parisien«, že poslaniška konference sklenila naznaniti nemški državni vladi, da smatra protest proti odločitvi glede Gorenje Slezije, ki ga vsebuje nota nemškega poslanika, kot brezpredmeten.

= In nemškega časopisa. »Vossische Zeitung« poroča, da je demokratska Badische Landeszeitung vredila v lastnovo znanega berlinskega časopisnega trusta. List zastona sedaj politiko nemške ljudske stranke.

= Grški kralj se mora odpovedati. Grčarski listi javljajo, da se je grški ministarski predsednik Gunar in Francij zavezal, da se bo kralj Konstantin v kratkem odločil prestolu.

= Italijanski nacionalisti proti akciji male antante. »Idea Nazionale« protestira proti nadaljevanju češkoslovaške mobilizacije, ki izdaja skupen načrt z Jugoslavijo.

— — —

Politična debata v Slovenskem zdravniškem društvu.

= Slovensko združenje društvo je imelo včeraj v petek svoj izred. obč. zbor, ki je imel razpravljanje o dveh tudi široko javnok zanimajočih točkah. Znano je, da se je v Mariboru ustanovilo zdravniško društvo, ki je sedaj zaprosilo Jugoslovensko lekarsko društvo za sprejem. Le to pa je vprašalo »Slovensko združenje društvo za mnenje«. Proti resoluciji se je oglasilo več govornikov, med temi dr. Avramovič, dr. Ernest in Mano Dereani in dr. Göstl. Dr. Kraigher je odgovarjal, da ni v resoluciji nicesar, kar bi žalilo čut slovenskega narodnjaka. Zahteval je, naj se mu pove, proti kateri besedi se pravzaprav obrača odpor navzočih. Dr. De Franceschi je prečital iz resolucije dotični stavek o »zdravilih prvinah in močnih sestavinah« in o »demontirjanju slovenstva« ter poudarjal, da v teh besedah tiči ono kukavičje jačice, ki ga nočemo sedaj izviliti, ker tiči na njim politično ozadjje. Zaradi tega se enkrat zavrača resolucijo, ki govoriti za avtonomijo, dočim je velika večina inteligence za centralizem. Dr. Gostiša ml. je prečital izborno sestavljeni resolucijo, ki govoriti za razširjenje medicinske fakultete v Zagrebu, pušča pa odprt pot za razvoj medicinske fakultete v Ljubljani. Dr. De Franceschi je opozoril na to, da je v debati resolucija kulturnih delavcev in da se ima sedaj le o tej sklepali. Ako se hoče spraviti pred zbor vprašanje medicinske fakultete, naj se ta točka obravnava zase. Ko je bil sprejet predlog dr. Ernesta Dereanija na konec debate, so jo glasovalo imensko o predloženi resoluciji kulturnih delavcev. Proti resoluciji je glasovalo 32, a za 2. (Dr. Šerk in dr. Kraigher). Priznanje velja predsednik dr. Vinko Gregorič, ki je ohranil v živahni, deloma burni debati, mirno kri in vodil zborovanje z vso objektivnostjo in velikim taktom.

Prorokovanje.

Nastane čas, Rusije črni čas, ko carska kruna se razsuje v nič, ko množica pozabi prejšnjo k njiju ljubav, in hrana mnogih smrt bo le in kri; ko detet in nedolžnih žen takrat ne bo več štitil zakon zrušen; ko kuja se od smradnih mrtvev razširjati začne... In jamé glad moriti bendi kraj ter pordečijo se valovi rek!

Takrat pojavi se mogočen mož in ti spozaš ga in umeš, čemu v njegovi roki jeklen nož. Gorje, gorje! Tvoj plak, tvoj stok se njemu zdel le smešen bo takrat. (1830)

Iz naše kraljevine.

Konec kopališke sezone v Dalmaciji. V nedeljo 23. t. m. je bil v Dalmaciji prvi jesenski dan. Kopališka sezona je trajala torek letos šest mesecov.

— Proti malariji v Dalmaciji. Ministrstvo za narodno zdravje je podvrglo vse potrebne ukrepe, da se prepreči malarija v severni Dalmaciji.

— Organizacija znanstvenikov Včeraj so se zbrali v Zagrebu jugoslovenski in češkoslovaški učenjaki, da se dogovore o zajednički delovanju na znanstvenem področju. Češko akademijo znanosti zastopata Karel Kadlec in Alojzij Mrazek, Društvo čeških znanstvenikov Jaroslav Bidlo, Srbsko akademijo znanosti in umetnosti Ljubiša Stojanovića, Žužović, Vulić in Belić, Ljubljanske znanstvenike pa Fr. Kidrič.

Neodrešena domovina.

— V Idriji je govoril na banketu povodom obiska poljedelskega ministra tamšnjega dekana Arko imenom Slovenec, izvajajoč, da so tu na periferiji pač pričakovali, da se določi v Parizu, da pripadejo k večini jugoslovenskega naroda. Takrat že so rekli, da hujte biti dobri, prijazni in ujeduni napram svojim italijanskim sosedom. Sedaj so podaniki nove vlade, kateri bodo pokorni in zvesti državljanji, toliko bolj, ker se je na visokem mestu obljubilo, da se bodo vpoštovala jugoslovenska stranjenja v narodnem, kulturnem in gospodarskem oziru. Naprosto je ministra, naj pretolmači njihova čutstva pri skupnem ministrovstvu. Dekanov govor je pravdel v novih pokrajinh. Pri deputacijah in pogovorih je spoznal minister, kako se slovensko ljudstvo pridno giblje na kulturnem polju. Cudil se je, ko je čul, koliko članov ima to in ono društvo ter kako stremi, da doseže svoj cilj. V italijanskih listih pa večkrat šitamo iz Idrije kak dopis, ki govorijo o moralni italijanizaciji v idrijskem okraju, kar se pravi po našem: Italijani se trudijo, da bi Slovence odparhnili od njihovega kulturnega delovanja ter jih vrgli v temo.

— Nadučitelj Rojca v Štanju na Krasu so italijanske oblasti aretirale in odpeljali so ga kdo ve kam. Nekaj časa so ga dolžili, da dela proti Italiji, da ne praznuje narodnih praznikov, da neče počutičevati italijanščine v šoli, da ne spoštuje svojih predstojnikov itd. Sedaj so ga kar nenadoma odgnali »Država svobode«, ki na tak način izkazuje svojim novim državljanom obljubljeno ljubezen.

— »Prosveta«, Gorška slovenska omladina prične izdajati mesečnik »Prosveta«, ki bo glasilo vseh prosvetnih društev.

Pristopanje k „Jugoslovenski Matici“!

Spal sem dobro. A za poljace noč je bila polna samih groz, s širitom so mazali si hrbita z arniko pa nos.

Tu je konec vse te epopeje in ničesar več k njiju ne prideam. Weidringu pove o tem več lahko poštar Dahirupp sam.

IX.

V Brksem smo dosegli srečno — tu je bil naš cilj — zame Deder je bil tukaj nekaj potrdil.

Mesto mene kos papirja v rokah zdaj imel bo Čeh, mene pa dvoglavi črni orel tu drži v pesteh.

Imam vlogo, okrajno glavarstvo in orožnike, to je družba in sibirška straža za podložnike. (Dr. Iv. Lah.)

* Prevedeno v Mittergrabenu v Ječi zaradi »Brleischmugla« v noči od 27. do 28. marca l. 1916. po Kr. z.

Ali se je v njem prebudil starodoljub?

Ali pozabilost pitl hotel je kup?

V

Dneone vesti.

V Ljubljani, 29. oktobra 1921.

← Okupacija od razmejitvene komisije določenih občin. Komisija za razmejitev na Štajerskem z glasom: Delegati velešel pri razmejitveni komisiji so 1. oktobra 1921 sklenili, da se ima počenči s 1. novembrom vršiti okupacija teritorija, ki pripada dotednici državi na delu meje od kote 196 (približno 3 km južnozahodno od Radgona), do kote 1522 (Kokošinjak). Efektivna okupacija se izvrši 1. novembra 1921 opoldne na sledični način: Oblasti avstrijske republike sasedajo ozemlje, ki pripada tej državi, oblasti kraljevine SHS pa ozemlje, ki pripada tej kraljevini. Vsele sporazuma med obema interesiranimi vladama ima vsak stanovalec ali posestnik na ozemlju, kjer se vrši okupacija, pravico, da se preseli in da prenesi do 1. januarja 1922 vso svojo imovino na ozemlje one države, pod oblastjo katere je živel pred okupacijo. Za to prenos ne bo nobena prizadetih držav zahtevala niti carine, niti kakve druge take; to velja tako glede uvažanja kakor glede izvajanja. Kot dokument v to svrhu zadostuje potrdilo, da so prenešene stvari iz navedenega ozemlja. To potrdilo mora biti podpisano od onega občinskega urada in v nege okrajnega glavarstva, pod katero je spadel prizadeti do dneva okupacije. Radi tega se morajo vsi oni, ki se hočejo posluževati te pravice, obrniti čimprej na svoj občinski urad, da se mrejo izdati potrdila do 1. novembra 1921. Za slučaj, da bi se pojavile težkoče, imajo prizadeti pravico obrniti se na razmejitveno komisijo v Mariboru.

— Dr. Šusteršič na Tirolskem. Iz Innsbrucka nam poročajo, da prihaja često tjači bivši klerikalni voditelj in deželnih glavar kranjski dr. Šusteršič. Iz Bolanca se je preselil v neko kopališče v bližini Innsbrucka (Hall?). Pred kratkim so imeli v Innsbrucku zaupno konferenco monarhisti pod predsedstvom generala Dankla. Tega zborovanja so se udeležili tudi zastopniki Slovencev in Hrvatov. Da li se je tega zaupnega sestanka udeležil tudi dr. Šusteršič, ni bilo mogoče točno dognati. Govori pa se, da je bil navzoč tudi dr. Šusteršič in da je podal na konferenci obširno poročilo o položaju in o razpoloženju v Sloveniji. Dr. Šusteršič je v stalni intimni zvezi s svojimi somišljeniki na Slovenskem. K njemu često prihajajo kurirji znane organizacije »Alt-Österreiche«. Ta organizacija je v zadnjem času zaupno obvestila razne uradnike v Jugoslaviji, da naj uvažujejo, da se Hrvatska in Slovenija odcepita od Jugoslavije, ter jih svarila, naj se ne izpostavljamajo za srbsko politiko, marveč naj podpirajo težnje klerikalne stranke, ker bi jim sicer to lahko škodovalo ob državnem prevratu, s katerim je baje z vso resnostjo računati.

— Recepcija pri českoslov. konzulatu. Slavnostnega sprejema so se udeležili med drugimi tudi rektor univerze g. dr. Krek, predsednik dež. vlade dr. Baltič, sanitetski šef dr. Kraječ, starosta Jugoslov. sokolskega saveza dr. Ravnhar, ravatelji juž. kel. inž. Ig. Šega, predsednik »Gospodarskega Zvezna« dr. Oblaček, general Maister je postal konzulat z Bleda to le brzojavko: Službeno zadržan od udeležbe zgodovinskoga slavlja klicem: Bog čuvaj čehoslovansko republiko! Bog živi njenega predsednika!

— »Slovenčevata neznamost. Včeraj se je vršila v Ljubljani vsklicna razprava v zadavi razžaljenja časti, katero bi bil zarečil cerkljanski nadučitelj g. Lepajna proti kaplanu Turku. O razpravi poročamo na drugem mestu. Razprava še ni končana. Zato pa je »Slovenec« porabil to priliko, da je neznamo udaril po okrajnem sodniku Avcetu, ki je v Kranju pri prvi razpravi izrekel razsodbo, ki je bila v priročenem g. nadučitelju in s katero ni prav nič zadovoljen »Slovenec«, pa tudi ne g. cerkljanski kaplan. »Slovenec« sedaj takoreč kar diktira vsklicnemu sodišču v Ljubljani, kako razsodbo mora izreči, ako noče priti v nemilost pri nem, vsemogomčemu »Slovencu«! Po diktatu na hinavsko zavila oči in pravijo, da noče več dalje pisati, da bi se mu ne moglo pčitati, da hoče vplivati na kynčne izid razprave.

— Srečke Kola jugoslovenskih sester. Pač jo res, da več oči več vidijo in da je toliko misli kolikor glav. Uvideva se to na vsaki seji Kola sester, kjer je toliko kornistnih predlogov in toliko uvaževanja vrednih želj. Na zadnji seji je predlagala govor B., naj bi se po restavratorjih dodnila k vsekemu večjemu računu še srečka Kola. Koliko se pa poznata en dinar več na danih računih! Posamkni ne bodo niti občutili, da so izdali en dinarček več. Ko pa bo imelo vendar le s tem razpečanih dokaj sreč. Apeliram prav toplo na g. restavratorje, da to dovolime. Na eni gl. platičini natakarje, da se potrudijo z našimi srečkami samo tijekom, da jih pridenejo vsekemu večjemu računu. Kolo ima stalno pred očmi nalog, ki si jo je nadel, zato poskuša in trka na vsa rodoljubna srca, da bi pomagala Kolu pri njegovem sloveko-ljubnem in rodoljubnem delu. Nadejam se, da bodo g. restavratorji kakor g. platičini natakarji izpolnili našo skromno željo.

— Sodišče za poblanje draginje v Ljubljani je začelo z dnem 24. okt.

tobra 1921 poslovati. Sodišče je sestavljeno takole: predsednik g. Franjo Rupnik, občinski odbornik v Ljubljani, poslovodja dr. Mirko Kuhelj, komisar oddelka za socijalno skrb; ostali člani so: g. Adamčič Viktor, evidentant južne železnice, Zupanc Fran, strokovni taknik, Jože Gubmajer, strokovni taknik, Fran Tumpelj, stiški nadpaznik in lv. Kralj, občinski odbornik. V smislu uredbe o pobjetu draginje živilske potrebuje se izporaziti vse, ki prodajajo živilske potrebsline, na trgu ali na drugem kraju, da morajo označiti cene posamnimi predmetom tako, da jih vsakdo lahko jasno vidi. Od te dolžnosti so izvzeti samo prizvajalcji, ki nimajo stalnega kraja za prodajo lastnih proizvodov. Prestopki tega predpisa se kaznujejo z zapornim od desetih dni do treh mesecev in v denariju od 1000 do 10.000 dinarjev. V smislu iste uredbe je strogo prepovedano prekoračenje maksimalnih cen in prekuševanje na trgu, dokler traja semanija dan. Ravnato se najstrožje kaznuje dotični, ki plačuje višje cene, kakor so določene. V ostalem se občinstvo izporazira na uredbi št. 253, ki je objavljena v Uradnem listu št. 97 iz leta 1921.

— Kako klerikalci menjajo svoje nazore o vojni. Ko je šlo za Franca Jožeta in Karla, so klerikalci kar noreli za vojno. Kritičali so, da vojna mora biti in proglašali so jo za sveto vojno. Zelo sta se jim smilila Franc Jožef in Karel in vedno se so drli na vso grlo: »Živel cesar! V boj za cesarja!« Naši slovenski ljudstvo se radi trtuje za Avstrijo in cesarja Sedaj, ko gre proti Karlu, so temeljito menjali svoj voni nazor. Sedaj piše »Novi Čas«, da je vojna v včeh našega ljudstva največje zlo, najtežja nesreča, ki jo pozna češeva družba. Za Karla svetovna vojna, proti Karlu pa največ je zlo, največje nesreča! Prej so kar besneli za prelivanje krvi, sedaj pa »naša ljudstvo iz bistva svoje duše sovraži prelivanje krvi. Klerikalci paš še vedno vise na Karlovem osebi in reci se jim zelo smili. Zato pa si nadava »Novi Čas« resno pozor in »svaric. Toda v svoji »resnosti« je smeten in nč ne bo pomagal Karlu, pa če se še tako kremži za »Njime!«

— Zlobnost ali neumnost. Lansko leto je minister prosveti (in ne višji šolski svet sam!) odredil, da se prični s poukom v cirilici v III. razredu osnovnih šol, kjer so na razpolago učitevni, usposobljeni za srobohrvaščino. V Ljubljani jih imamo, če smo prav ponjeni — 6 učiteljev in 4 učiteljice. Ce pa se v III. razredu prične poučevati srbštino, je za našo mladino brez dvojne bolj koristno kot učenje z nemščino. Torej: Popreg se ponuja, piše resnic, potem še le začavljajte, pa ne — tako neumno!

— Za 12 mestnih rečevec, v Ljubljani pristojnih, ima mestni župan podleti, dvema po 50 K, 10 pa po 40 K podpore. Glede to, da potrebne pismene proučje so lahko interesentni informaciji s razglasom, ki je na magistratu javno nebit. Proses se sprejemajo le do 15. novembra t. l.

— O »Oblačilnicie«, o kateri je naše občinstvo še vedno v zmoti, ker misli, da je nekako državno podjetje, se širijo kai čudne vesti. Pravijo, da je »Oblačilnica« samo neke vrste podružnica inozemske židovske tvrdke Schlesinger. V interesu javnosti in »Oblačilnica« same je, da se točno pove, koliko je resnice na teh vesteh.

— Dekan in kaplan. Z Dolenjskega nam poročajo: V Šmariju pri Grosupljem imajo dekanata Pečca Mož ima razne slabe lastnosti, ki bi jih ne smeli imeti dušni pastir. O njegovem političnem delovanju ne govorimo, spregovoriti pa morame o njegovi brezsrečnosti napram lastnim stanovskim tovarisci. Več svet ve, da je danes kaplan uboga para, ki bi moral poginiti od gladi, aki bi ne bilo med ljudstvom dobrih ljudi, ki svoj košček kruha radi delé tudi s kaplanom. Dekan Pešec nima takšnega dobrega srca. Kaplani postopoma ne kakor z enako-vrednimi tovarisci, marveč kakor s sužnji. Kaplani mu morajo plačevati hrano. A kakšno hrano imajo? Večinoma krompir in neosijeno juho, dočim se sam masti pri polnih skledah najboljših jedil. Ta će kaplan mirno ne prenaša vseh nadlog, ga preganja in tožari v Ljubljani, dokler rečevec ne premeste. Tako se je godilo zapored vsem kaplani. Tako se godi tudi sedaj, ki je storil nikomur nič žalega. Za vsakomur je dober in prijazen, za to, da imajo radi vse, brez razlike strank, zlasti ker se tudi ne meša v politiko. To pa dekanu ni po volji. Zato ga je tožil v Ljubljani in od tam je Sever dobil ukaz, da more 1. novembra oditi s trebuhom z kruhom. Zaradi tega je nastal v vsej župniji vihar ogorčenja in nolie, in kmetij vseh strank so poslali na merodajno mesto snomeni, kjer zahtevalo, naj se kaplani pusti v Šmariju, namesto njega pa naj raje premeste dekanom. Kmetje se nadejajo, da bo njihova intervencija imela uspeh, nam pa se zdi so preveliki optimisti.

— K odlikovanju funkcionarjev velenjsa. Dodatno k včerajni vesti javljamo, da so bili dalje odlikovani z redom sv. Save še sledeči gospodje: Ivan Jelačin, predsednik Zveze trgovskih gremjev, Engelbert Franchetti, predsednik Obrtnega zveza in Ivan Rebek iz Celja, dalje arhitekt Costapararia in Industrialec Zabkar v Ljubljani.

— Govor o sv. pismu se vrati v nedeljo ob 7. sredo v evangeljski cerkvi v Ljubljani.

— Požrtvovano bolkeransko učitelstvo. Učiteljski zbor osnovne šole v Črnomlju je podpisal 25.000 državnega poslojja. Vsi čast mu!

— Politični govori v šoli prepovedani. Pokrajinski namestnik jo naredil včeraj šolskemu svetu, da ima šoleko nadzornike in šolska vodstva opozoriti, da so vsi politični govori ali razpravljanje političnih vprašanj v šolskih prostorih v bodoče strogo prepovedani.

— Predavanja po šolah prepovedana. Predavanja, ki so se prirejala do zdaj po šolah pod raznimi naslovi in po različnih osebah, je višja šolska oblast prepovedala in niso več dopustna.

— Zakon o ustroju ljudskih šol. Višji šolski svet, odnosno oddelek za pravosodje, je raztegnil prejšnji avstrijski zakon o ustroju ljudskih šol tudi na šole v Prekmurju.

— Urad tržnega nadzorstva Zaradi snaženja prostorov bo urad mestnega tržnega nadzorstva v po-nedeljek dne 31. oktobra za stranke zaprt.

— Promet kamniških vlakov se počnejo do Ljubljane gl. k. Z dovoljenjem prometnega ministra pričenja s 1. novembrom t. l. voziti vse kamniški vlaki direktno do oziora Ljubljane gl. kol. Kamniški vlaki prihajajo v Ljubljano gl. kol. ob 6.36, 13.07 ter 17.36 in odhajojo ob 7.45, 14.02 in 18.39 minut. Vozni red med Kamnikom in Ljubljano drž. kol. se ne izpremeni. V Ljubljano gl. kol. se je s tem vstopavljena na najugodnejšo zvezo na vse strani.

— Državna posredovalnica za delo. Dela i čejo: pislarnike moči, rudarji, kovinarji, viničarji, trgovski sotrudniki, sotrudnice, zidarji, dlinarji, natakarji, natakarice, hoteliske sobarične, sluge, vzgojiteljice, bolniške strežnice, vajenci, vajenki itd. — V delu se s prejemo: mizarji, kolarji, stolarji, klučavnarji, uenjarji, čevljari, zidarji, tesarji, krojači, kleparji, služkinje, kuharica, vajenci, vajenki itd.

— Poroka. V Mariboru se je poročil g. Fran Varsič, oglašni odpravnik, z gospicido Loncarjevo. Bilo srečno!

— Smrtna kosa. V Novem mestu je umrla ga. Terezija Dolenc, vdova po ravnatelju kmetijske šole. Blag il spomin!

— Popravek. V včerajšnji številki se mora v notici »28. oktober glaseti stavke v petnajsti vreti tako-le: »Danes se ima ta zveza prekaliti v ognju na bojnem polju.«

— Ciganske tolpe v Ljubljanski okolici. Zadnje dneve so klatijo po ljubljanski okolici številni cigani — drzni tatovi. Pred dnevi je ciganska tolpa z belim psikom in belo psicjo ukradla pri belem dnevu posestniku Janezu Ovšaku v Šmartnem pod Šmarnjem za 5000 K raznega perila.

— Ukradeno kolo. Trgovskemu potniku Pavlu Čečniku je bilo izpred Giontinjeve trgovine ukradeno 2500 K vredno kolo.

— Tatvine na Vodnikovem trgu. Zoperji so se zopet pojavili na Vodnikovem trgu. — Katarini Prašnikar je neznan žepar odnesel denarnico s 500 K gotovine.

— Padec in kostanja. Ignac Hribar, nez. sin služkinje, je plezal na kostanj, pri tem pa je padel na tla in si pri padcu zlomil levo roko.

— Kamen je pritisnil. Jenko Alojzija, tov. delavka v Tržiču, je bila zaposlena pri odnašanju kamenja. Pri tem pa se je kamenje sprožilo in jo je eden pritisnil na levo roko.

— Nogo si je svila. Senko Jožef, hč. zid. polirja na Poljanski cesti. Je šla iz otroškega vrteca domov. Pri skakanju sem in tja pa je padla in si levo nogo v steno zvila.

— Tvrda O. Brčko, specijalna trgovina z rokavicami in francoskimi parfumi, v Ljubljani. Dunajska cesta 12, je prevzela zastopstvo domačega tvornice usniatih rokavik »Jelen« za celo Slovenijo. Glej inserat.

Kultura.

Reportoir Narodnega gledališča Ljubljani.

Drama:

Petak, 28. okt.: Oče B.

Sobota 29. oktobra: Kozarec vode. B.

Nedelja 30. oktobra: Ljubezen. Izven.

Ponedeljek 31. oktobra: Zaprt.

Torek 1. novembra: Golgota. Izven.

Sreda 2. novembra: Oče E.

Cetrtek 3. novembra: Požar strasti. Izven.

Petak 4. novembra: Ljubezen. D.

Opera:

Petak, 28. okt.: Preslava 28. oktobra dneva novohodenja čehoslovaškega naroda. Izven.

Sobota, 29. oktobra: Boris Godunov. E.

Nedelja, 30. oktobra: Dalibor. A.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprt.

Torek, 1. novembra: Evanđelinik. Izven.

Sreda, 2. novembra: Boris Godunov. C.

Cetrtek, 3. novembra: Vaška žola. Še herezada. D.

Ogre polegoma, ker je teren zelo hribotiv in težaven.

Načnovejša poročila.

NARODNA SKUPŠČINA.

Sokolstvo.

Seja zlatnega finančnega odseka se vrši v pondeljek dne 31. oktobra ob 8. zvečer v saveznih prostorih v Narodnem domu. Prosit se točne in polnočivne udeležbe.

Telovadba Sokol L. se vrši po temelju: Moški oddelki: Člani: Realna gimnazija, pondeljek, sreda petek, I. odd. od 7. do 8., II. odd. 8. in pol do 9. in pol. Člani starejši: Ledina: sreda, petek od 7. do 8. Moški naračaj: Ledina: torek, četrtek, sobota od 7. in pol do 8. in pol. Moški deca: Ledina: sreda in sobota, I. in II. odd. od 8. do 6. in pol. — Zenski oddelki: Članice: pondeljek, Ledina, prednjački zbor od 7. in pol do 9.; Realna gimnazija: torek, četrtek od 7. in pol do 9. Zenski naračaj: Ledina: I. odd. torek, petek od 5. in pol do 6. in pol; Realna gimnazija: II. odd. torek, četrtek od 6. in četrtek do 7. in en četrtek. Zenski deca: Ledina: pondeljek, četrtek od 5. in pol do 6. in pol.

Sokol v Šiški. Uradne ure od novembra naprej bodo pri br. Lebnu, Knavska ulica 137, izvzemši praznika, vsak torek od 7. do 8. zvečer. Uradne ure v Citalnici odpadajo.

Klub Sokola v Hočah pri Mariboru. Po dolgotrajni borbi na življene in smrt, po strahovitem preganjanju in zatiranju od strani nasprotnikov, je pokazal naš mladi Sokol, da je sposoben za delo in da je njegovo same padlo na rodovitno tla. Da pa bo njegovo delo popolnje in že uspešnejše, da bo lažje koncentrirati svoje sile in vzgajal nov rod, smo sklenili zgraditi si svoj lastni Sokolski dom. Z delom se je že pričelo. Že se dviga ponosa stavba Sokolskega doma v Hočah. Toda, bratje in sestre, priatelji in dobrotniki sokolske stvari, to bo nas stalno ogromne svote. Zato pa kljemo, prosimo in trkamo na vaša sokolska srca: Pomagajte nam ob 12. urih žrtvuje nekaj za Sokola v Hočah, ki ga še čaka velika in težava naleta. Darujte za sklad Sokolskega doma v Hočah! — Darovali sprejem odbor Sokola v Hočah pri Mariboru. Zdravo!

Društvene vesti.

Jugoslovensko - českoslovaška liga v Ljubljani. V Ljubljani se je osnovala »Jugoslovensko - českoslovaška liga«, organizacija, ki si je nadela nalogo, da goji in pospešuje idejo bratske vzajemnosti med jugoslovenskim in českoslovaškim narodom na kulturnem, političnem in gospodarskem področju. Pravila tega društva je vladala z razpisom z dne 24. t. m. št. 10.696/IV. že odobrila. Ustanovni občni zbor je se sestreljal v Ormožu kot obrambni kamen mosteček na grob umrlega sovoka K. Mezeta 210 kron.

Gospodarski Zvon: g. dr. Josip Pušnik, odvetnik v Slov. Bistrici, 2000 kron, iz poravnave škofije proti Hribar. — Ciril - Metodovo družbo: ga Pavla dr. Omuleceva v Ormožu kot obrambni kamen mosteček na grob umrlega Ivana dr. Žižekova 200 K. Podporni sklad gasilcev: rodbina Juncove v Ljubljani 100 K. mosteček na grob dragega prijatelja Franca Lipovža, mizarja v Ljubljani.

Opletanje stolov

snemljeno v popravilo Anton Merhar, pletarstvo, Sv. Petra cesta 22. 7795

Učiteljica

Isče sebo v sredini mesta v boljši družini. Govori francosko in srbsko. Počela bi 1 do dve ure konverzacije v jedem ali v drugem jeziku brezplačno. Ponudbe pod Konverzacijo 7796 na upravo Slov. Naroda. 7796

Prodam

Ali zamenjam enonadstropno hišo in vrt v Drevljah 92 z enakim ali manjšim posestvom v St. Vidu nad Ljubljano ali njegova bližina. Ponudbe pod Babič, Dravje 92. 7793

Starine.

Garderobe skrinice v biedermeijerskem slogu, razložilive, iz orehega lesa se nujno kupijo po najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe na Julij pl. Silbernegl, Zagreb, Ilica 131 a. 7790

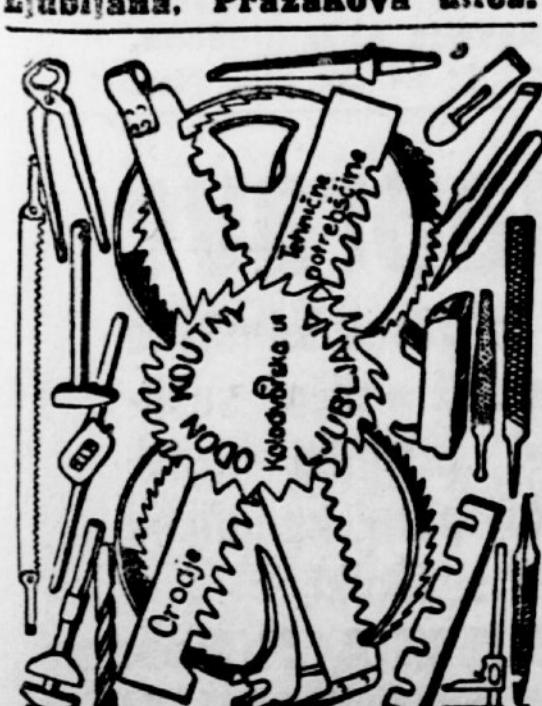
Vreče

iz jute za brašno (moko) rabljene ali dobre cijene kupuje zagrebački parni mlini, Zagreb. 7788

JEŽICE KOSTANJ dlvji KOSTI mesarsko in kuhinjs. LASE ženske CUNJE močane KOVINE stare ODPADKE od papirja

kupujem vsako množino po najvišjih dnevnih cenah. Zalogi imam tudi vsako množino belih in plavih kliččnih desinficiranih cunj za sanjenje strojev.

V. Panholzer,
Ljubljana, Pražakovska ulica.

Skladiščnik

trgovsko naobrazen, se sprječe tako v tvornici kandidov Jasen Rajster, Šoštanj. 7807

Kupim

francosko slovencico-čitanko za 5. razred realke. Naslov pove upravljivo Slov. Naroda. 7794

Osnovništvo

grafe Thurha v Radovljici odda v najem riblevo v vodeh: Sava, od Čajnovega jeza do Tržiške Bistrike, potok Lipnica od Izvirja do izliva v Savo, potok Kroparca od izliva do izliva v Lipnico. Tozadevne ponudbe (menec enotne najemščine) je poslati na gozdno oskrbnost grofov Thurhov grad Ravne, p. Guštan, Kočkoško do 20. novembra 1921. 7758

Kupujem bukova drva po vagonih.

Cena franko vagon naložen in kol. vagonov Dobnik, Celje, Predgrobio. 77.9

Wolfova lokomobilna

28/34 PH. stabilna, komaj 3 mesec rabljenja, vodna turbina, Franci z regulatorjem 20 PH nova, benzincimator, Langen & Wolf, na kolesih 7/8 PH, rabljen.

takoj naprodaj.

Vprašanje pod "Stroji 7773" na upravo Slov. Nar. 7773

Ženitna ponudba.

Inteligentna, starejša gospodična, pridna gospodinja, želi v svetu poznejše želitev znanja z enakim gospodom ne izpod 40 let. Ponudbe pod »Resnost 7792» na upravo Slov. Naroda. 7702

Ženitna ponudba!

Vdovec srednih let z eno hčerkjo, imajo posestvo, katero namernava prodati, se želi v svetu želitev znanji z gospodino od 25 do 32 let starosti, ki ima posestvo, tudi vdova brez otrok ni izključena, prednost imajo take, katere posedujejo vodno žago. La resne ponudbe s sliko nej se pošljajo na upravo Slov. Naroda pod »Srečna bodočnost 7782«.

Krasna velika nadstropna skoro nova hiša

s 6 prvovrstimi stanovanji, z več sobami, sred lepega malega mesta, za vsako obrti priravnih prostor in nosilje se takoj proda za 370.000 K.

Stanovanje za kurca takoj prosto. Vpraša se pri Janko Končar v Zg. Poljski.

7807

Kupujem

čožen, ajde, filoz mopalčar.

Plača se po najvišji dnevni ceni.

Avgust Čoplo, Dunajska cesta 41.

7795

Bukovo oglje

in bukova drva

tudi mešana, kupim večno

mložino. — Ponudbe pod "Oglje na

Aloma Company, anončna družba z o. o.

Ljubljana, Kongresni trg 3. 7798

7798

Starine:

omare, komode, sekretari, vitrine, ta-

berškaljini, skrinje, garniture, ceste za-

puščane se kuplju po Jubilejnih

cenah. Ponudbe z navedbo cene in na-

četnimi ponosom na: Julij pl. Silber-

negl-Huebnerhofer, Zagreb llica 131 a.

7789

Proda se

enonadstropna, lepa hiša v

Planini pri Rakeku z vpeljano

špecerijsko trgovino. Poleg hiše

se nahaja sadni in zelenjadni vrt

ter njiva in gozd. Cena po do-

govoru. — Informacije daje J.

Kuštar, Ljubljana, Karlovska c.

št. 15. 7806

7786

Trgovina

z papirjem, pisalnimi in risalnimi

pričetki

v vsej mestu Slovenije, obsegajoč

50 let, z lepim krogom odjemalcev,

kompletna zaloga blaga, velika razgled-

na okna in skladišča, v zvezci z anonsno

in časopisno ekspedicijo se proda

same kopnem samim. Ponudbe

pod "Preverljiva trgovina z

papirjem" na gosp. Raunstolja

Schwarz, Medjunarodna ča-

sopisna pisarna, Zagreb, Ilica

br. 21. 7782

7722

Zopet sprejema.

Stanovanje.

v vsej mestu Slovenije, obsegajoč

50 let, z lepim krogom odjemalcev,

kompletna zaloga blaga, velika razgled-

na okna in skladišča, v zvezci z anonsno

in časopisno ekspedicijo se proda

same kopnem samim. Ponudbe

pod "Preverljiva trgovina z

papirjem" na gosp. Raunstolja

Schwarz, Medjunarodna ča-

sopisna pisarna, Zagreb, Ilica

br. 21. 7782

7722

Stanovanje.

v vsej mestu Slovenije, obsegajoč

50 let, z lepim krogom odjemalcev,

kompletna zaloga blaga, velika razgled-

na okna in skladišča, v zvezci z anonsno

in časopisno ekspedicijo se proda

same kopnem samim. Ponudbe

pod "Preverljiva trgovina z

papirjem" na gosp. Raunstolja

Schwarz, Medjunarodna ča-

sopisna pisarna, Zagreb, Ilica

br. 21. 7782

7722

Stanovanje.

v vsej mestu Slovenije, obsegajoč

50 let, z lepim krogom odjemalcev,

kompletna zaloga blaga, velika razgled-

na okna in skladišča, v zvezci z anonsno

in časopisno ekspedicijo se proda

same kopnem samim. Ponudbe

pod "Preverljiva trgovina z

papirjem" na gosp. Raunstolja

Schwarz, Medjunarodna ča-

Perfektna štiglia

za štiglo za na dom. Ponudbe na pošti predal št. 89* glavna pošta. 7706

Sprejme se gospodična

tudi z delom za trgovino, ki se razume nekoliko v šivanju. Je lahko begunka. F. Batje, Ljubljana, Stari trg štev. 28. 7757

5.000 K nagrade

dobi oni, ki preskrbi stanovanje 2 sob in kuhinje v bližini Sv. Petra ali na Resljevi cesti. Ponudbe pod Stanovanje 7746* na upravo Slov. Naroda. 7746

Učiteljica Glashene Matice

zeli privatno poučevati klavir. Majšte mence in začetnike poučuje po najnoviji metodi. Ponudbe pod 1-3 po poljan 7663* na upr. Slov. Nar. 7663

Podjetje za izdelavo

malih leseni zabojkov

ktor za kolomaz itd. naj stavi ponudbo za večjo, stalno množino pod "Zabojki" na oglašni zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15. 7668

Posestvo

z žago in lesno industrijo v prometnem kraju, kupim. Ponudbe pod »Posestvo z žago 7645* na upravo Slov. Naroda. 7645

Prostorna in dobro idoča

TRGOVINA s kompletno opravo ob prometni cesti v trgu na Spodnjem Štajerskem, pole od železnice se odda v najem ali pa so proda z vsemi k posestvu pripadajočimi posloji. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 7670

Kontoristinjo

oziroma korespondenčno, samostojno moč, popolno zmožno slovenske in nemške korespondencije v knjigovodstvu, novo novo podjetje. Pismene ponudbe z popisom znanja pod st. 709* na oglašni zavod I. Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 7669

Parketne deščice

z slavonskega hrasta dobavlja v vsaki množini in poklada najceneje

Tel. št. Jos. R. Puh Tel. št. 513. 513. Ljubljana, Gradska ulica št. 22.

Rezanje drv

z motorno žago ter dobovo drv, vsako množino dostavljeno na dom, priporoča Lud. Heršič, Abacijeva cesta 10, (framvaljska postaja Sv. Petra cerkev). 6982

G. F. Jurásek
izdelovalec glasovijev v Ljubljani
Wolfova 12.

Izvršujem ugaševanje ter popravila glasovijev in harmonijev specjalno strokovno, točno in ceno.

Trešje za stroje izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 3.50 pri večjih narodilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo.

Ponizkiceni: nova dvokolesa, otroški vozički, hvalni stroji, tudi malo rabljeni.

F. Batje, Ljubljana, Stari trg št. 28. Karlovska c. 4.

Ažuriranje,

strojno uverjenje motivov, izdelava zastav, Specjalna predstavilja narodnih vzorcev, električno prebadanje Sablon.

Toni Jager-Černe & Ko., Ljubljana, Židovska cesta 5.

Na prodaj

posestva, hiše v Ljubljani več hiš, vite na Bledu, na Gorenjskem več posestvo za trgovino in gostilno, v trgu na Dolenjskem lepihih z velikim vitrom in kletmi, vodne sile in poslopja za tovarno. — Gospodarska pisarna dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6. 7393

+

S potrjem srcem javljamo tužno vest, da je Vsemogučni poklical danes našo preljubo matenco, gospo

Terezijo Dolénc,

vlogo po ravnatelju kmetijske šole

po dolgem, huden tripljenju v boljšo večnost.

Pogreb drage ranke bode v nedeljo, 30. t. m. ob širih popoldne na tukajšnje pokopališče.

Novo mesto, dne 28. okt. 1921.

Žaljajoče rodbine:

Dolénc, Dereani, Skalicky.

Zahvala.

Najsrneje se zahvaljujemo za neštete izraze sožalja ob priliki resno tragične smrti predobrega svojega družinskega očeta

Antona Repe,

posestnika in občinskega odbornika na Bledu.

Ginjeni in odkritosrčno hvaležni se zahvaljujemo brezizjemno vsemu blejskemu občinstvu, za blago tolažbo nasproti ljubljenemu očetu in nasproti nam, predvsem pa p. n. občinskemu zastopu, velecenjemu g. majorju pl. Andrejku, prečasiti duhovščini, gasilnemu društvu in darovalcem prekrasnih vencev in vsem blagim prijateljem in sorodnikom.

Žaljajoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja ob smrti naše srčnoljubljene nepozabne matere

Marije Pospišilove

se vsem najtopleje zahvaljujemo, zlasti častiti duhovščini, občinskemu uradu, Čitalnici, Pevskemu društvu, požarni brambei, vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov kakor tudi vsem, ki so v tako mnogobrojnom številu počastili rajnko na njenem zadnjem potu k večnemu počitku.

Konjice, dne 28. X. 1921.

Žaljajoči ostali.

Stanovanje

a prehrano za džakinja za 150 proti dobremu plačilu. Dopisi pod "Džakinja" na Aloma Company, anončna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3

Izdelovatelje športnih čepic išče
Razrediljala "Konkurenčna" Ljubljana, Zg. Štaka

Kontoristinja

samostojna slovenska in nemška korespondenčna, izjavena strojepiska in stereografična, se takoj pod ugodnim pogojem srejme. Golob & Ko., tovarna komičnih izdelkov, Ljubljana - Vič. 7741

Lokomobile

stotečje in prevozne, prvočrvena izvedba, vseh velikosti, najpotrenejše tipi z zaloge, dalje: parni stroji in parni kotli vseh sistemov, opreme za sladkorne tvorve, pivovarne, hladilnice itd. dobavila Aktiengesellschaft für Maschinenbau vomals Brand & Luhiller, Brno, Čehoslovačka.

Koniske odeje

in fine volnene odeje v največji izbiri po tovarniških cenah pri

M. Bauer, Zagreb

Ilots 39.

Tekstilno blago na debelo. Odeje za zorce pošiljam brzovo na oglled.

6616

Samoz za preprodajalce.

Ludwig Hinterschweiger & Co.
Maschinenfabrik u. Eisengießerei & u. h. l.
Lichtenegg bei Wels, O. Oestr.

Specialiteti:
stroji za opekarne in kompletna oprema za opekarne in tvornice za glinasto blago.

kamnolomne in kompletni naprave za napravljanje gramoza in peska,

transportne naprave: prenosne naprave na vrvi in verige, rile na vrvi, ranzirne naprave, krožni transporterji, viseče železnice, naprave za polnjenje kotov s premogom, elevatorji itd.

Stroji za dviganje bremen: škripc, navoji, graniki, dvigala, naprave za prekladanje za kosovino in množinsko blago, viliči in stroji za izpravljanje blaga, ranzirni navoji itd.

Opreme za steklarne: oblike za prešano, pihamo v strojno blago stroji za kompletno brusilne naprave, armature za peči in orodje za vso steklarško industrijo.

Sve vrsti**štovičnih strojeva**

iz tvornice

"Kaiser", "Nauamann",

"Vestra"

uz tvorničke cene neposredno iz tvornice ili ocarinjeno sa sklova dleta Zagreb nudja

Posebni edil za štovične stre

jeve na veliko

— glavno zastupstvo —

Em. Fischer, Zagreb,

Juriščeva ul. 6.

Telefon broj 2-88.

Doknadi dijelov štovičnih strojeva i dvokolica te prvočrvenih inozemskih pnevmatika na veliko i malo.

Trebito stojnik.

Inženier dr. Miroslav Kasal

Ljubljana, Hliserjeva 11. 7.

Specjalno stavbo-
no podjetje za be-
toniske, železobetonske in vodne

— zgradbe. —

— Izraba —

vodnih sil.

za nego zob, zobnega me-
sa, glave, kot dodatek k

vodi za umivanje, ker je

radi svojega antiscepti-
čnega in čistega osvežu-
jatega delovanja najbolj-
šega učinka Ravno tako

je priljubil kot krepko

blago delujejo in

vrlo prijetno sredstvo

za drženje

hrba, rok, nog in celoga telesa. Je

mnogo močnejši in delujejo nego Fran-

cosko Žganje in najboljše

stavitev te vrste.

Trebito priznanja! Z zamotom in

počitno za vas.

3 dvoj. ali 1 špec. Steklonica . . . 48 K.

Za prodajalce:

12 dvoj. ali 4 špec. Steklonica . . . 168 K

24 " " 8 " " 280 K

36 " " 12 " " 394 K

POŠTNINE PROSTO na Vašo pošto.

Kdor denar naprej podje, dobí še po-

puš v naravi.

Primer: Elsa obilž za kurja očesa 5 K

in 7-50 K; Elsa mentolni klinčič 12 K;

Elsa počpalni praseči 11 K; Pravo Elsa

ribje olje 85 K; Elsa voda za umava 36 K;

Elsa kolonika voda 41 K; Elsa žumski miris 41 K; Glycerin 6 in 20 K; Lysol, Lysoform 30 K; Knečki čaj 3 K; Elsa mrežni pralek 15 K; Stup za podigne-
ni miši po 8 in 12 K. 7720

EUGEN V. FELLER, Ljubljana, Štabica

črna, Blažijev 238, Ljubljana.

Generalvertreter: Bergdirektor a. D. Sonnenmoser Wien XIX.

Sieveringerstrasse 30 a.

5775

Za trgovino s surovinami se

läže za takojšnji nastop

Samostojen korespondent

**Garnitura iz jamajskega med-
veda (Waschbär) se preda.**

Nastav se pozve v upravitelju
Slov. Naroda. 7735

Ribje olje
pristno medicinsko je sveže dobro in se dobi na drobo in debelo.
Drogerija A. Kano, Ljubljana, Židovska ul. 1.

A. KUS

Resljeva cesta 4
priporoča svojo veliko zalogu porcelana, emajlirane in lususno posode.
7391

,Diamalt'

Pozor, pekarji! „Diamalt“ tvornice Hauser & Sobotka, Dunaj-Stadlau v predprodajni kakovosti se dobi zoper pri glavnem zastopcu za Jugoslavijo Edvard Dužanec, Zagreb. Skladiste Strossmayerova ulica 10. 7269

Pozor!

Priporočam cenj občinstvu, trgovcem in in odjemalcem

najboljše pecivo iz medu,

parkelne, vseh vrst božičnega blaga, božične svečice, soloh vse po najnižjih cenah. Zahtevajte cenik!
Z odličnim spoštovanjem FRANC CVELLAZ, Slov. Bistrica. 7347

Proda se posestvo,

obstoječe iz dveh zidanih hiš, dveh gospodarskih poslopij, 13 orarov gozda za takojenje posekanje, 7 orarov njiv in travnikov. Posestvo leži tik ob glavni cesti, oddaljeno dve minuti od železniške postaje. Proda se za 110.000 dinarjev. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 7704

Radi naraščajočega prometa še uvozna in izvozna tvrdka z doživimi pridelki

družabnika

z najmanj K. 500.000 vloge; aktívno sodelovanje se želi vendar ni pogoj. Cenj. ponudbe je poslati na uprav. Slov. Naroda pod „Velik promet/7730 do 5. novembra t. l. 7730

Stenografinjo

prvovrstno moč, zmožno slovenske in nemške stenografije in stropisja, nadalje več spretnih korespondentov sprejme Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. Ponudbe opremljene s pričevali je vposlati tajništvu. 7774

Orehov, hruškov, češnjev LES

v deblih kakor tudi žagan kupl. 7652

tovarna „Penkala“ v Zagrebu.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz slovenskih premogovnikov

velenjski, Šentjanški in trboveljski premog

vseh kakovosti v celih wagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo vporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo vporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG d. d. Ljubljana, Hunska ulica 19.

Vabilo na subskripcijo.

Podpisani konzorcij je sklenil ustanoviti delniško družbo za eksplatacijo vodne sile reke Krke. V kratkem bude dogovrljena prva centrala v Zagracu, ki bo preskrbovala z električnim tokom še tokom tekočega leta velik kos Dolenjske, kar Korčko, Stično, St. Vid pri Stični, Višnjo goro, Žalno, Grosuplje, Šmarje, Škofljico, Dobropolje itd. V slučaju večje uporabe električnega toka je na Krki še več za eksplatacijo zelo pripravnih mest.

Delniški kapital družbe bude znašal K. 6.000.000— ki se sme zvišati s sklepom občnega zborna na K. 10.000.000—. Kapital bude razdeljen na 7500 delnic po nominacijskih Din. 200. — K. 800.—

Vsled tega se daje na javno subskripcijo omenjeno število delnic po nominalni ceni. Za stroške emisije in kolek pa je plačati za vsako delnico še Din. 20. — K. 80.—. Na subskribirane delnice odpadajoči znesek je vplačati takoj ob prijavi.

Subskripcija se bode vršila od dne 15. oktobra do 15. novembra t. l.

pri Slovenski ekskomptni banki v Ljubljani ter njeni podružnici v Novem mestu, pri Ljubljanski kreditni baniki v Ljubljani ter Hranilnici in posojilnici v Višnji gori. Delnice bodo deležne čistega dobitka izraza 1. januarja 1922 ter bodo opremljene s kuponom za 1. 1922.

O subskribiranih delnicah in o vplačilu se bodo dejala prijavnikom posebna potrdila.

O dodelitvi delnic se bo subskribentom poročalo, kadar bude prijava končana, nakar bude začasno potrdilo o dodeljenih jim delnicah proti vrmitti potrdila o subskribiranih delnicah, odnosno vrnitve vplačanega zneska, kar bude preseglo predpisano visokočino. Originalne delnice prejmejo podpisovatelji proti začasnemu potrdilu, kakor hitro bodo dotiskane.

Konzorcij „Elektarne Zagrac“ v Višnji gori.

Mihail Omahen,
Ivan Končina,
Milan Končina,
Anton Rojec,
Josip Javornik,

Henrik Lobo,
Ivan Štok,
Martin Videnič,
Franc Koščak.

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica

IVAN BRIGELJ, Dunajska cca. 10, za priporoča. Izvršitev točna cene 1250

Elektrotehnično podjetje Fran Saks,

Ljubljana,

Bimska cesta 19

obevešča svoje odjemalce in trgovske prijatelje da je začel izvrevati elektrotehnično obratovanje s 1. okt. t. l. zoper samostojno in ni več v družbi z g. Tratnikom. Priporoča se za zgrubo vseh v elektrotehnično stroko spašajočih del, katera izvršujem z znano vestnostjo.

P. Magdić,
Ljubljana, nasproti glav. pošte.
Dospele zadnje novosti

obleke	od K 1600—
kostumi	" " 2800—
plašči	" " 1900—
svilene bluze	" " 750—
angleške flanel bluze	" " 195—

Velika izbira večernih oblek iz kineskega krepa in svile, svil. trikot-obleke. Pletenine, zim. perilo, rokavice, nogavice.

— Vsi modni predmeti. —

Vabilo na subskripcijo delnic.

Ponovno se je v trgovskih krogih izrazila želja, naj se ustanovi trgovska spedičijska družba, katera bi se pečala z vskladiščenjem blaga, izvrševala carinsko manipulacijo in spedičijo na vse strani ter vzdrževala carinsko tranzitno skladisčo (smet šte) in na ta način nudila vsem stanovskim tovarishem ugodnosti, katerih danes pri raznih zasebnih špediterjih in carinskih posrednikih ne uživajo, temveč le-ti blago strahovito podražujejo. Trgovci Slovenije, vpoštevajoč to občekoristno željo, so sestavili pripravljalni odbor, kateri je imel nalogo, vse potrebno ukremiti ter praviti za ustanovitev

„ORIENT“
mednarodne, trgovske - spedičijske in skladisčne delniške družbe v Mariboru

z delniško glavnico Din. 1.000.000—, katere ustanovitev je bila odobrena od ministra za trgovino in industrijo z odlokom od 15. avgusta 1921 VI. štev. 3905, konc. listina z dne 3. oktobra, štev. 7008, oddelek ministristva za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Na podlagi tega dovoljenja se daje v podpis

eden milijon dinarjev

delniške glavnice, ki je razdeljena na 10.000 delnic v nominalni vrednosti po Din. 100— za komad, glaseliči se na prinos.

Razni stroški pri izdaji delnic znašajo 15 dinarjev na vsako delnico. Nominalni znesek po Din. 100— in pa stroški po 15 Din. se morajo v celoti plačati takoj pri podpisu.

Podpisovanje se vrši od 15. oktobra 1921 do 6. novembra 1921. Odbor si pridržuje pravico svobodne dodelitve delnic do 15. nov. 1921.

Subskribenti imajo pravico dvigniti z dnem 20. novembra 1921 vplačano protivrednost za nedodeljene delnice.

Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 5 in 25 delnic.

Začasno se bodo izdala potrdila o dodeljenih delnicah, ki se bodo pa pozneje zamenjale za delnice družbe „Orient“.

Kot subskripcionalna mesta fungirajo: Centralna banka v Zagrebu in njene podružnice; Ljubljanska kreditna banka in njene podružnice; Zadružna gospodarska banka v Ljubljanni, njene podružnice in afiliacije; Mariborska ekskomptna banka in njene podružnice; Gradjanska banka v Beogradu in njene podružnice in vsi trgovski gremiji in trgovske zadruge.

Vabimo Vas v svoj krog, da si ustanovimo mogočno stanovsko spedičijsko družbo, katera nas bo rešila odvisnosti in izčemanja raznih izkorisčevalcev našega stanu.

Družba ustanovi podružnice v Ljubljani, Beogradu, Suboticu, Rakenu, Splitu, Baratu, Solunu in Carigradu.

Organizirajmo se, ker edinole v organizaciji je moč!

Podpisujte torej delnice naše „ORIENT“, mednarodne, trgovske - spedičijske in skladisčne delniške družbe v Mariboru.

V Mariboru, dne 14. oktobra 1921.

Bratje Tavčar, industrijalci v Mariboru.
Franc Gilda, trgovec v Mariboru.
Ivan Koražija, trgovec v Mariboru.
Peter Majdič, industrijač v Celju.
J. Medved, veletrgovec v Ljubljani.
Hrisko Pogačnik, industrijač v Ruščah.
Ivan Kostavec, trgovec v Ljubljani.
Vilko Wezelj, trgovec v Mariboru.
Albert Pečovnik, trgovec v Mariboru.
Gustav Bernhard, trgovec v Mariboru.
J. Samec, veletrgovina v Ljubljani.
A. & E. Skaberne, veletrgovina v Ljubljani.
Josip Rosenberg, industrijač v Mariboru.
Anton Tonejc in dr., imp. i exp. v Mariboru.
Aljoš Znidarsič, trgovec v Mariboru.
Eksportno društvo Matheis, Suppanz in dr. v Mariboru.
Josip Šerec, trgovec v Mariboru.
Anton Jurca, industrijač v Ptaju.
Drava, lesna in industri. d. d. v Mariboru.
Matej Hedžet, veletrgovec v Ljubljani.
Ivan Lininger, veletrgovec v Ljubljani.
Franjo Čeček, industrijač v Ptaju.
Alois Senčar, trgovec v Ptaju.
Miloš Gnas, glavni tob. zal. v Mariboru.
Franc Starčič, trgovec v Mariboru.
M. Berdaj, trgovec v Mariboru.
Karl Haber, trgovec v Mariboru.
Prva mariborska tov. mila v Mariboru.
Ing. Himmer Adolf, eksp. v Mariboru.
Kobi Drago, industrijač v Mariboru.
Viljem Freund, tovarnar v Mariboru.
Jakob Zadravec, industrijač v Središču.
Karl Petinač, industrijač v Celju.
Davorin Tombač, trgovec v Ptaju.
Anton Brenčič, trgovec v Ptaju.
M. E. Šepc, trgovec v Mariboru.

Jetika!

Dr. Pečnik, Jetika.

Današnje strogo znanstveno zdravljenje. Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdraviti naj kUPI TO KNJIGO. V vseh knjižarnah, 48 strani, 9 K.

Tovarna
JOS. REICH
Ljubljana, Poljanski nasip št. 4
Podružnice: Selenburgova ulica 4.

PODRUŽNICE: MARIBOR NOVO MESTO KOČEVJE
Gospodka nr. 38. Glavni trg Štev. 30.

Kolesa, Puch' in, Waffenrad'
pnevmatika Dunlop, Reithoffer, Aquilla so kupi
načene pri tiski
Izn. Vok, Ljubljana, Solna ulica 7.

„ORIENT“
država z o. z. prele

Brata Eberl in Jasbar & Co
Ljubljana, Miklošičeva c. 4.
nasproti hotela „UNION“.

Parketne deščice
brastove, bukove parjene, brodski pod in vsakovrsten rezan les

lastnega izdelka nudi po najnižjih cenah
Ivan Šlaka, tovarna parketov in parna žaga, Ljubljana,
Metelkova ul. 4.

Kupuje rezan les v debilih v vsaki množini, kakor tudi gozdne parcele. — Sprejema les v razenje na polnojarmenik po naročilu.

20 klavirjev pianinov in
harmonijev
Fürster, Bösendorfer, Heitzman itd.
razstavljeni pri tiski

ALFONZ BREZNÍK
bivši učitelj Glas-
bene Matice Ljubljana, Kongresni trg 15.

Prodaja tudi na obroke. — Največja tvrdka in izposojevalnica v Jugoslaviji. —
Velikanska zalog violin, vsega glasb. orodja, strun [engros detail] in muzikalij.

Hrv. industrija katrana d. d.

Zagreb.

Proizvodi od katrana i kolofonije, krovna tijepenka, sve vrste sredstava za izoliranje proti vlagi, tehničke masti kao i ulja itd.
SKLADIŠTA: Beograd, Brod na Savi, Ljubljana, Novi Sad, Pečuh i Osijek.

Mesnate in klobasarske specijalitete,
slanino, la mast (specijalna marka).

Nevost: prvovalne mesnate konzerve, prave kranjske klobase, priporečamo vedno sveže takoj dobavljivo po najnižjih dnevnih cenah. Zahtevajte cene.

Tovarne konzerv in mesnih izdelkov d. z. o. z.

Vrhnik — Jugoslavija.

M. Kuštrin

Tehnični, elektrotehnični in gumeni predmeti vseh vrst na drobno in debelo. — Glavno zastopstvo polnih gumijevih obročev za tovorne automobile tovarne Walter Martiny. Hidraulične zdržalnice za montažo gumijevih obročev v centrali, Rimská cesta č. 2. Pravočno podjetje za pravouhla celka avtomobilov na vse kraje, za kar je na razpolago vseh 10 tovornih avtomobilov.

Podružnice:

LJUBLJANA, MARIBOR, BEOGRAD,
Dunajska c. 23. Jurčičeva nr. 9. Ruek Milhauser
tel. št. 470. tel. štev. 133. ulica Št. 3.

Jugoslovanska banka d. d.

Deln. glavn. K 200.000.000—

Centrala v Oslijku.

Rezerve K 50.000.000

Menjalnica v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Kupuje in prodaja devize in valute najkulantnejših.

Obrestuje vloge na hranilne knjižice in na tekoči

račun po najvišji obrestni meri.

Velika zalog klobukov in slamnikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarna v Slobo rodu Domžale
Prevzemajo se tudi stari klobuki
in slamniki v popravilo pri Ko-
vačevi in Tršan v Ljubljani, Pre-
šernova ulica št. 5.

preplemanje v sredo.

COSULICH - LINE

prej (Avstro-Amerikana) Tiro - Amerika
prevoza potnika v New York redno 3 krat v letu
in Ameriko po 1 krat mesечно.

Pojasnila daje in voz-
ne liste prodaje

SIMON RMETEC,
glavni zastopnik za Slovenijo v
Ljubljani, Kolodvorska ulica 26

Prodaja na primerna odpalčila!

Ameriška tvrdka
„SINGER“ Šivalni stroji

Bourne & Co., New York

je razširila svoje delovanje v državi SHS ter je v stanju prevzemati
vse v to spadajoče poslo: kakor:
urejevanje tvornic s specijalnimi „Singer“ Šivalnimi stroji vseh vrst z
električnim pogonom; poleg tega ima v zalogni vse vrste strojev za obrat
in industrijo kakor tudi za rodbinsko uporabo.

Podružnica: Ljubljana, Selenburgeva ulica 3
in v vseh večjih krajih države SHS.

Mehanika delavnica za popravila povečana.

Modni salon Stuchly-Maške

Ljubljana, Židovska ul. 3.

Ima v zalogni fine in najnovejše oblike ter minčane

klobuke in čepice

od K 250 — naprej.

250 Popravila za sprejemanje. Zalni klobuki vodno v zalogni.

250

**Največja zaloga
moških in ženskih izgotovljenih oblek
v trgovini**

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg 5 - 6.

Po znatno nizkih cenah.

V novi bančni palači Ljubljanske kreditne banke se bodo oddali
v prihodnji jeseni sledeči prostori v najem:

velika

kavarna

ki obsegata obširne opremljene prostore (800 oseb) v kleti pritličju
in I. nadstropju, dalje pripadajoči kuhinji in shrambe. Eventualno
stanovanje je na razpolago za najemnika in za služnčad.

**Več prostorov za
trgovino**

in sicer ob Dunajski cesti v pritličju in ob Aleksandrovi cesti v I.
nadstropju. Zadnji posebno sposobni za veletrgovino za konfek-
cijsko blago.

Večje število pisaren

v II., III., in IV. nadstropju ob Dunajski cesti, sposobnih za kon-
zultacije, zastopstva veletrgovin, trgovska podjetja itd. Posamezna
nadstropja so svezana z moderno vzpenjačo (Paternoster). V vse
prostore bo napeljana centralna kurjava in električna luč iz lastne
centrale.

Resni reflektanti naj se zglate do 1. decembra 1921 pri tajništvu
Ljubljanske kreditne banke (Pred škofijo, III. nadstr.), da se glede
obširnosti potrebnih prostorov dogovore in stavijo najeminske
ponudbe.

Stružice in razni stroji za obdelovanje kova in lesa

Odon Kentny, trgovina orodja in teh. potrebščin, Ljubljana
Kolodvorska ul. 37.

I. Sandrin,

Ljubljana

Velika zaloga vsakovrstnega **USNJA**, kož, podplatov, gonit-
vsakovrstnega na debelo.

Mestni trg 6.

MAKS PENN

strojna industrija in tehnične potrebe

München, Elisenstrasse 7

se priporoča, za nabavo vsakovrstnih strojev za industrijo, obrt
in elektriko, lokomobil, motorjev, kompletnih tvorniških oprav.
Specialitet: rabljeni, dobro ohranjeni stroji in naprave, vse v
tehnično stroko spadajoče potrebščine. Jugoslovanske referenčne.

Večja banka v Ljubljani

sprejme **absolvente** trgovske akademije ali trgovske
šole s prakso ali tudi brez prakse. Ponudbe pod „Absol-
venti/7784“ na uprav. Slov. Naroda.

Večja dobro vpeljana mizarška tovarna iste v svrhu
razširjenja obrata

kompanjona

z razpoložljivim capitalom

500.000 K.

Pogoji ugodni, enormni dobiček. Cenjeni dopisi pod „Bodočnost/
7708“ na uprav. Slov. Naroda.

**BETON-ZELEZOBETON-
VODNE ZGRADBE-
ELEKTRARNE**
Jnž. Lavrenčič & C° PODJETJE
IZRABA VODNIH SIL
ŽAGE-MILNI-JEZAVI-HIŠE-VILE-INDUSTR.STRUBE-MOSTOVIE
PRORAČUNI-NAČRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLACNO.

Mlin z električnim pogonom in na turbino

Bistra - Domžale

sprejme
**vsako množino žita v
mleteru.**

: USNJATE :

ROKAVICE

iz domače tovornice „Jelen“.

Edina zalog je piedaja za celo Slovenijo na malo in veliko pri tiski

O. Bračko

špecialna trgovina z rokavicami in frano. parfumi,

Ljubljana, Dunaška cesta 12.

Priporočam vsakovrstne podložene rokavice s svilo volno in kožuhovino.

Specialite: rokavice iz pristne jelenove kože.

— Volnene in vsakovrstne druge rokavice. —